

Bożenna Chmielewska

(8 III 1930-9 I 2009)

Bożenna Chmielewska urodziła się 8 marca 1930 roku w Pabianicach w rodzinie inteligenckiej. Ojciec – dr Kazimierz Chmielewski był nauczycielem akademickim na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego, matka Zofia z domu Stępniewska – lekarzem dentystą. Do wybuchu wojny rodzina mieszkała w Poznaniu. Dnia 1 listopada 1939 roku Kazimierz Chmielewski został aresztowany przez gestapo, prawdopodobnie w ramach akcji likwidacji polskiej inteligencji. Jego dalsze losy nie są znane. Kilka tygodni później Zofia Chmielewska wraz z córkami Bożenną i młodszą Haliną zostały wypędzone przez Niemców z rodzinnego Poznania i po pobycie w obozie przejściowym wysiedlone do Jarosławia w Generalnym Gubernatorstwie, gdzie przebywały do końca okupacji. Po wojnie wróciły do Poznania.

Po wojnie Bożenna Chmielewska podjęła naukę w liceum ogólnokształcącym prowadzonym przez siostry urszulanki w Poznaniu, które ukończyła w 1948 roku, i następnie rozpoczęła studia socjologiczne na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Poznańskiego. Absolutorium uzyskała w 1951 roku, a egzamin magisterski zdała rok później. W październiku 1951 roku zaczęła pracę dziennikarską w warszawskiej redakcji „Sztandaru Młodych”. Prawdopodobnie miało to związek z działalnością społeczną, jaką prowadziła na studiach. Była bowiem aktywną działaczką Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej i członkiem Zarządu Uczelnianego. W październiku 1952 roku została redaktorem w Polskim Radio w Warszawie, a w marcu 1953 roku – w Rozgłośni Polskiego Radia w Poznaniu.

Pracę dziennikarską zakończyła w styczniu 1955 roku. Została wówczas przyjęta do pracy w Biurze Wydawnictw i Bibliotek Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, a po trzech miesiącach – w Biurze Towarzystw Naukowych i Popularyzacji Wiedzy PAN jako pracownik naukowo-techniczny. Właściwą pracę naukową rozpoczęła w listopadzie 1956 roku, gdy została asystentką w Zakładzie Socjologii i Historii Kultury PAN, którym kierował wybitny socjolog Józef Chałasiński. W tym czasie prowadziła badania naukowe związane z problematyką migracji i procesami integracyjnymi na Ziemiach Zachodnich, organizując prace badawcze w województwie opolskim.

We wrześniu 1958 roku została starszym asystentem w Instytucie Zachodnim w Poznaniu (Zespół Ziemi Zachodnich – Sekcja Socjograficzna). Kontynuowała tam